

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AKSARAY ESKİL BELEDİYESİ

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	12
7. DENETİM BULGULARI	12

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	2
Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	3
Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu	4
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	6

KISALTMALAR

BVAS: Birleşik Veri Aktarım Sistemi

BVD: Birleştirilmiş Veriler Defteri

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

LTD: Limited

ŞTİ: Şirket

TL: Türk Lirası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Gayrimaddi Hak Alımlarının Haklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi
2. İdarece Ödenen Katma Değer Vergilerinin Hizmet Maliyetine Eklemek Yerine İlgili Hesaplara Kaydedilerek Muhasebeleştirilmesi
3. Maddi Duran Varlıklara İlişkin Amortisman İşlemlerinin Hatalı Gerçekleştirilmesi
4. Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması

B. Diğer Bulgular

1. Kalkınma Ajanslarına Ait Payların Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi
2. Su ve Kanalizasyon Hizmetlerine İlişkin Tarifeler ve Abone Hizmetleri Yönetmeliğinin Bulunmaması
3. Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedelinin Takip ve Tahsilatının Yapılmaması
4. Bütçe Emanetlerinin Ödenmesinde Mevzuatta Belirtilen Sıraya Uyulmaması
5. Hurdaya Ayrılan Taşınırın İlgili Hesapta İzlenmemesi
6. İdare Alacaklarına İlişkin Tahsilat ve Takip Süreçlerinin Etkin Olarak İşletilmemesi
7. Yangın Afetine Uğraması Muhtemel Olan Sahaların Belirlenmemesi
8. Gerçekleştirilmesi Belli Bir Süreyi Gerektiren Bazı Doğrudan Temin İşlerinde Sözleşme Yapılmaması
9. Parasal Limitler Dahilinde Yapılan Mal Alımlarında Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması
10. Haczedilebilir ve Haczedilemez Gelirlerin Aynı Banka Hesaplarında Tutulması
11. Afet ve Acil Durum Planlarının Hazırlanmaması

12. Kamuoyuna Açıklanması Zorunlu Bilgi ve Raporların İnternet Sitesinde Yayımlanmaması
13. Yevmiye Defteri Kayıt İşlemlerinde Hatalı Uygulamaların Olması
14. Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzelkişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Eskil Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanun'da kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı, bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'da Belediye organları; Belediye Meclisi, Belediye Encümeni ve Belediye Başkanı olarak öngörülmüştür. Karar organı olan Belediye Meclisi, Belediye Başkanı ve 11 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri, su ve kanalizasyon hizmetleri, muhtarlıklar, temizlik ve destek hizmetleri, imar, işletme ve iştirakler, park ve bahçeler, itfaiye ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok bir belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Eskil Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 11 birim belirlenmiştir. Bunlar Yazı işleri müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Su ve Kanalizasyon Hizmetleri Müdürlüğü, İşletme ve İştirakler Müdürlüğü, Temizlik ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Muhtarlıklar Müdürlüğü, İtfaiye Amirliği ve Zabıta Amirliği'dir. Başkana bağlı memurlar arasından atanan 1 başkan yardımcısı arasından atanan görev yapmaktadır. Belediyenin 11 hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş	Dolu Kadro Sayısı
	Norm Kadro Sayısı	
Memur	94	15

Sözleşmeli Personel	0	3
Kadrolu İşçi	47	8
Geçici İşçi	0	0
Toplam	141	26
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel		44

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu bir şirket bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Eski Belediye, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Eski Belediyesinin 2024 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod 1	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	0	33.454.342,66	2.339.000,00	31.115.342,66	27.242.868,08	3.872.474,58	0
02	Sosyal Güvenlik Kurumları na Devlet Primi Giderleri	0	3.370.689,33	373.000,00	3.743.689,33	3.169.744,71	573.944,62	0
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0	164.442.671,02	21.034.000,00	185.476.671,02	184.396.866,62	1.079.804,40	0
04	Faiz Giderleri	0	1.038.300,00	2.834.000,00	3.872.300,00	3.824.419,03	47.880,97	0
05	Cari Transferler	400.000,00	3.525.727,22	758.399,80	2.767.327,42	1.816.042,95	589.686,02	700.000,00
06	Sermaye Giderleri	19.700.000,00	113.409.418,40	19.067.500,00	94.341.918,40	74.768.104,36	38.335.412,49	1.000.000,00
07	Sermaye Transferleri	0	297.500,00	491.899,80	789.399,80	739.399,80	50.000,00	0

08	Borç Verme	0	0	0	0	0	0	0
09	Yedek Ödenek	0	3.181.000,00	2.568.000,00	613.000,00	0	613.000,00	0
Toplam		20.100.000,00	322.719.648,63	49.465.799,60	322.719.648,63	295.957.445,55	45.162.203,08	1.700.000,00

Eskil Belediyesinin 2024 mali yılı bütçesi ile 322.719.648,63 TL ödenek öngörölmüş olup önceki yıldan devreden 20.100.000,00 TL, yıl içinde eklenen ödenekle birlikte 2024 yılı ödenek toplamı 322.719.648,63.- TL olmuştur. Yıl içinde 295.957.445,55 TL bütçe gideri yapılmış, 45.162.203,08.- TL ödenek iptal edilmiş, kalan 1.700.000 TL ödenek ise 2025 yılına devretmiştir.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	17.600.245,75	20.493.997,32	52.910,33	20.441.086,99	116,14
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	120.813.231,39	110.161.899,01	4.150,98	110.157.748,03	91,18
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	19.067.600,58	10.878.684,61	0	10.878.684,61	57,05
05- Diğer Gelirler	144.853.566,66	147.488.238,44	900,99	147.487.337,45	101,81
06- Sermaye Gelirleri	20.385.004,25	27.155.779,66	0	27.155.779,66	133,21
08-Alacaklardan Tahsilat		0	0	0	
09- Red ve İadeler		0	0		
Toplam	322.719.648,63	316.178.599,04	57.962,30	316.120.636,74	97,96

2024 yılında net bütçe geliri 97,96 oranında gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 116,14 oranında, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri 91,18 oranında, alınan bağış ve yardımlar 57,05 oranında, diğer gelirler 101,81 oranında ve sermaye gelirleri 133,21 oranında beklenenden yüksek düzeyde gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	33.454.342,66	27.242.868,08	81,43
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.370.689,33	3.169.744,71	94,03
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	164.442.671,02	184.396.866,62	112,13

04- Faiz Gideri	1.038.300,00	3.824.419,03	368,33
05- Cari Transferler	3.525.727,22	1.816.042,95	51,51
06- Sermaye Giderleri	113.409.418,40	74.768.104,36.	65,92
07- Sermaye Transferleri	297.500,00	739.399,80	248,53
08- Borç Verme	0	0	0
09- Yedek Ödenekler	3.181.000	0	0
Toplam	322.719.648,63	295.957.445,55	91,71

2024 yılında bütçe giderleri %91,71 oranında gerçekleşmiştir. Mal ve hizmet alımları, faiz giderleri ile sermaye transferi harcamaları beklenenden yüksek gerçekleşirken, diğer gider kalemleri beklenenin altında kalmıştır. Belediyenin bütçe gelir ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ile 2023 yılının 2022 yılına ve 2024 yılının 2023 yılına göre değişim oranları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2022 Yılı (TL) (A)	2023 Yılı (TL) (B)	2024 Yılı (TL) (C)	2023- 2022Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2024- 2023Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	13.362.575,47	14.428.947,24	20.441.086,99	9,80	41,67
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	43.517.033,73	67.317.360,28	110.157.748,03	54,69	63,64
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	9.668.269,04	13.528.078,70	10.878.684,61	39,92	-19,58
Diğer Gelirler	48.876.793,91	85.182.205,05	147.487.337,45	74,28	73,14
Sermaye Gelirleri	42.526.316,60	102.491.101,29	27.155.779,66	141,00	-277,45
Toplam	157.950.988,75	282.947.692,56	316.120.636,74	79,14	11,72
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	22.942,98	19.660,11	57.962,30	-14,30	-193
Net Toplam	157.928.045,77	282.928.032,45	316.062.674,44	79,14	11,71

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2024 yılında gelirler bir önceki yıla göre 33.172.944,18 TL (%11,72) oranında artış göstermiştir. Bu çerçevede; alınan bağış ve yardımlar ile sermaye gelirlerinde toplam 77.984.715,72 TL (%67,20) oranında bir azalış yaşanmasına rağmen, vergi gelirlerinde 6.012.139,75 TL (%41,67), diğer gelirlerde 62.305.132,40 TL (%73,14) ve teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde 42.840.387,75 TL (%63,64) oranındaki artışlar, toplam gelir artışında belirleyici olmuştur. Söz konusu artışın büyük ölçüde

merkezi idare vergi gelirlerinden alınan payların artmasından kaynaklandığı anlaşılmakla birlikte, gelir yönetimindeki başarının da bu artışta etkili olduğu değerlendirilmektedir.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2022 Yılı (TL) (A)	2023 Yılı (TL) (B)	2024 Yılı (TL) (C)	2023- 2022Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2024- 2023Değişim Oranı (%) [E=(C- B)/B]
Personel Giderleri	6.604.404,60	13.045.965,36	27.242.868,08	97,53	108,83
SGK Devlet Prim Giderleri	970.075,03	1.651.354,24	3.169.744,71	70,23	91,95
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	65.104.944,72	101.016.959,93	184.396.866,62	55,16	82,54
Faiz Giderleri	939.084,68	2.263.799,63	3.824.419,03	141,06	68,94
Cari Transferler	706.482,65	358.711,33	1.816.042,95	-49,23	406,27
Sermaye Giderleri	107.004.172,92	152.631.647,33	74.768.104,36.	42,64	-104,14
Sermaye Transferleri	2.449.671,76	179.628,29	739.399,80	-1263,50	311,62
Toplam	183.778.836,36	271.148.066,11	295.957.445,55	47,54	9,15

Belediyenin bütçe giderleri toplamı, 2024 yılında 2023 yılına göre 24.809.379,44 TL (%9,15) oranında artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2024 yılında personel giderleri 14.196.902,72 TL (%108,83), sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri ise 1.518.390,47 TL (%91,95) artmıştır. Personel harcaması niteliğindeki bu giderlerdeki artış, enflasyon etkisi ve işçi sendikası ile yapılan toplu sözleşmeler sonucu gerçekleşen ücret artışlarından kaynaklanmaktadır. Ayrıca mal ve hizmet alım giderlerinde 83.379.906,69 TL (%82,54), faiz giderlerinde 1.560.619,40 TL (%68,94), cari transferlerde 1.457.331,62 TL (%406,27) ve sermaye transferlerinde 559.771,51 TL (%311,62) oranında artış olmuştur. Öte yandan sermaye giderlerinde 77.863.542,97 TL (%104,14) oranında bir azalış meydana gelmiş; bu durum, bütçe yönetiminde dengenin sağlanması amacıyla alınan tasarruf tedbirlerinin bir sonucu olarak değerlendirilmiştir.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; 2024 yılında belediyenin faaliyet gelirleri 276.161.475,23 TL, faaliyet giderleri ise 271.459.362,53 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem olumlu faaliyet sonucu 4.702.112,70 TL olmuştur.

Eskil Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu şirket aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı	Hisse Oranı (%)

			(TL)	
1	PERSONEL LTD.ŞTİ.	20.000,00	20.000,00	100

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Eskil Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
  - 1) Bilanço
  - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
  - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar

- 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
- 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
- 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
- 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
- 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
- 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi

kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç

kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ile yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikle işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

İdarenin iç kontrol sistemine ilişkin ulaşılan sonuçlar aşağıda belirtilmektedir:

- Organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir.
- İş akış süreçleri belirlenmemiştir.
- Yetki devirleri ve sınırları yazılı olarak belirlenmemiştir.
- İdare yaptığı görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesini dikkate almaktadır
- Kamu İç kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır.
- Kamu İç kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı, Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğine uygundur.
- İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmaktadır.
- Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmemiştir.
- Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir.
- Kurumda ihtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlaması yapılmamıştır.
- Stratejik plan içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmamıştır.
- İdare performans programını içerik olarak mevzuata uygun hazırlamıştır.
- Kurumun bütçesi performans hedefleri ve faaliyetlerle ilişkilendirilmiştir.
- İdare kurumsal risklerini belirlememiştir.
- İdare iç kontrol risklerini belirlememiştir.
- Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulmuştur.
- Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi yoktur.
- İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır.

- Faaliyet sonuçları ile değerlendirmeleri idare faaliyet raporunda gösterilmemiştir.
- İdare faaliyet raporu kurumun web sitesinde yayınlanmamıştır.
- Kurumda veri kayıt ve dosyalama sistemi mevcuttur.
- Mevcut bilgi yönetim sistemleri bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini sağlayacak şekilde dizayn edilmiştir.
- İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir.
- İdarenin tüm birimleri iç kontrol sistemini yılda en az bir kez değerlendirmemekte ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlamamaktadır.
- Üst yöneticinin onayladığı değerlendirme raporunda yer alan iç kontrol bileşenlerine ilişkin tespit edilen yetersizlikleri gidermek üzere çalışma yapılmamıştır.
- Kurumdaki iç denetçi sayıları, iç denetim fonksiyonun etkin yerine getirilebilmesi için yeterli olmakla beraber denetim ve raporlama çalışmaları vardır.
- İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları vardır.
- Üst yönetici ve harcama birimleri iç kontrol güvence beyanını imzalamamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Aksaray Eskiil Belediyesinin 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Gayrimaddi Hak Alımlarının Haklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

Gayrimaddi hak alımlarının 260- Haklar Hesabı yerine 630- Giderler Hesabında muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 210'uncu maddesinde 260- Haklar Hesabına ilişkin olarak; *"Bu hesap, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılır."* denilmektedir.

Mezkûr Yönetmelik'in 268- Birikmiş Amortismanlar Hesabının niteliğinin belirlendiği 215'inci maddesinde ise bu hesabın maddi olmayan duran varlıklar hesabı içerisinde yer alan duran varlıklara ilişkin amortisman tutarlarının izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği Genel Tebliği 5'inci maddesinin 2'nci fıkrasında tutarına bakılmaksızın maddi olmayan duran varlıklar için amortisman oranı %100 olarak belirlenmiştir. Diğer bir ifadeyle, maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedelleri hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edilecektir.

Yukarıda söz edilen mevzuat hükümleri dikkate alındığında, ekonomik değer taşıyan, bir bedel karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan harcamaların 260- Haklar Hesabında izlenmesi gerektiği ve bu hesaba yılı içerisinde kaydedilen tutarlara yıl sonunda %100 oranında amortisman ayrılacağı anlaşılmaktadır.

İdare tarafından, hakediş ve yaklaşık maliyet hesaplama program alımı, güvenlik duvarı alımı ve yazılım alım ve geliştirme bedeli olarak toplamda 270.065,00 TL tutarın 260- Haklar Hesabı yerine 630- Giderler Hesabında muhasebeleştirildiği görülmüştür.

İdare, yukarıda açıklanan tespit için yazılı cevabında, bulguda yer alan hususların yerine getirileceğini belirtmiştir.

Sonuç olarak, anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde yazılım ve lisans gibi gayrimaddi hak alımlarının 260- Haklar Hesabında izlenmesi ve bu maddi olmayan duran varlıklar için amortisman uygulamasında sürenin 1 yıl, oranın da %100 olarak uygulanması gerekmektedir.

BULGU 2: İdarece Ödenen Katma Değer Vergilerinin Hizmet Maliyetine Eklemek Yerine İlgili Hesaplara Kaydedilerek Muhasebeleştirilmesi

İdare tarafından ödenen ve indirim konusu olmayan katma değer vergilerinin 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına kaydedilerek indirim konusu yapıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 153'üncü maddesinde; mahalli idarelerin bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları katma değer vergisini indirim konusu yapacağı, bunun dışında kurumun satışa konu olmayan, kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen katma değer vergisini ise indirim konusu yapamayacağı ve bu tutarların ilgili gider hesabı veya varlık hesabına yapılacak muhasebe kaydında maliyet bedeline ilave edileceği hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuatta İdarenin nihai tüketici olarak kullanılan ve üretim girdisi olmayan tutarlara ilişkin ödediği katma değer vergisini indirim konusu yapamayacakları, indirim konusu yapılamayacak bu tutarların 630 Giderler Hesabına veya ilgili varlık veya stoklar hesabının maliyetine eklenerek kaydedilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, İdare tarafından nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınan ve satışa konu olmayan hizmetlere ilişkin ödenen katma değer vergisinin hizmetin maliyetine eklenmek yerine 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına kaydedilerek muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak etmiş olup gereken hususların yapılacağını belirtmiştir.

Sonuç olarak indirime konu edilemeyecek nitelikte olan mal veya hizmet alımlarına ilişkin katma değer vergisinin ilgili gider veya varlık hesaplarına kaydedilmesi ve 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabıyla ilişkilendirilmemesi gerekmektedir.

BULGU 3: Maddi Duran Varlıklara İlişkin Amortisman İşlemlerinin Hatalı Gerçekleştirilmesi

Amortisman tabi muhtelif maddi duran varlıklar için amortisman ayrılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 25- Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubuna ilişkin 187'nci maddesinin (ç) bendinde, bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için amortisman ayrılacağı; bu yönetmelik kapsamındaki kamu idarelerince muhasebe sistemine dahil edilen maddi duran varlıklardan hangilerinin amortisman tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin uygulanacak amortisman süre, yöntem ve oranları ile ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen esas ve usullerin uygulanacağı belirtilmiş; "Tutulacak Diğer Defterler" başlıklı 18'inci bölümünün 491'inci maddesinde ise Duran Varlıklar Amortisman Defteri, mahalli idareler tarafından tutulacak defterler arasında sayılmıştır.

Maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi için kullanılan 257- Birikmiş Amortismanlar Hesabı da aynı Yönetmelik'in 202'nci ve 203'üncü maddelerinde açıklanmıştır. Amortisman ve tükenme payı ayrılmasına ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak amortisman ve tükenme payının süre, yöntem ve oranlarının neler olacağı ise 04.11.2015 tarih ve 29522 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Amortisman ve Tükenme Payları" başlıklı 47 sıra numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği ile belirlenmiş olup Tebliğ'in 9'uncu maddesinde amortisman tabi her bir varlığın Tebliğ eklerinde yer alan Duran Varlıklar Amortisman Defterine kaydedileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemeler neticesinde kayıtlı değeri 2.423.986,81 TL olan 252.01.99 Diğer Binalar Hesabında kayıtlı muhtelif duran varlıklar için hiç amortisman ayrılmadığı tespit edilmiştir. Bu durum idarenin 2024 yılı bilançosunda 257- Birikmiş Amortismanlar Hesabının hatalı bilgi içermesine sebep olmuştur.

İdare, yukarıda açıklanan tespit için yazılı cevabında, bulguda yer alan hususların yerine getirileceğini belirtmiştir.

Bu itibarla, duran varlıklara ilişkin olarak ilgili mevzuat doğrultusunda amortisman tebliğlerine uygun olarak amortisman ayrılması gerekmektedir.

BULGU 4: Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması

Belediyenin ortaklığının bulunduğu mal ve hizmet üreten kuruluşların sermayelerine iştirak ettiği tutarların muhasebe kayıtlarında yer almadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 181'inci maddesinde, mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar ile bütçeye iade olunan sermayelerin, 185'inci maddesinde de taahhüt edilen sermaye tutarlarının 241- Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında; 184'üncü maddesinde ise malî kuruluşlar, mal ve hizmet üreten kuruluşlar ve döner sermayeli kuruluşlara ortaklık ile ilgili taahhüt edilen sermaye tutarlarının 247- Sermaye Taahhütleri Hesabında izlenmesi öngörülmüştür.

Yönetmelikte öngörülen muhasebe esaslarına göre 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı aktif karakterli olup, bu hesapta ödenmiş ve ödenmemiş sermaye tutarlarının izlenmesi gerekmektedir. 247- Sermaye Taahhütleri Hesabı ise pasif karakterli olup, mali tabloların aktifinde yer almakla birlikte (-) tutarla, şirketlerin ödenmemiş sermayesine katılım payı olarak taahhüt edilen tutarların izlenmesi için kullanılmaktadır.

2024 yılı belediyede yapılan incelemelerde %100 sermayeli personel şirketinin olduğu görülmüş olup bu şirketteki payını gösteren tablo aşağıdadır:

Belediye Şirketinin Adı	Şirketin Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Hisse Oranı (%)
Eskil Belediyesi Personel Limited Şirketi	20.000	20.000	100

Belediyenin %100 sermaye payı ile tüm hisse sahibi olduğu personel şirketi bulunmasına karşın, idare 2024 yılı mali tabloları ve yevmiye defteri incelendiğinde 241- Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı altında “Sermaye Payı Oranı %50 den Fazla Olanlar” alt hesabı ve bu alt hesap altında şirketteki sermaye payını gösteren herhangi bir kayıt görülememiştir. Sonuç olarak idare mali tablolarında 241- Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı hatalı bilgi içermektedir.

İdare, yukarıda açıklanan tespit için yazılı cevabında, bulguda yer alan hususların yerine getirileceğini belirtmiştir.

Sonuç olarak, İdare iştiraki olan şirketle ilgili sermaye tutarının 241- Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmesi, şirket muhasebesinde enflasyon düzeltmesine göre yapılan işlemlerin yazı ile belediyeye bildirilmesi sonucunda gerekli kayıtların yapılması gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kalkınma Ajanslarına Ait Payların Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi

İdare tarafından muhasebe kayıtlarında Kalkınma Ajansları paylarının, 363-Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmediği görülmüştür.

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun'un 19'uncu maddesinde, ajanslara, belediyelerin bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir oranında payın cari yıl bütçesinden aktarılacağı, Cumhurbaşkanı'nın belediyeler için belirlenen oranı yarisına kadar indirmeye ya da Kanunda belirlenen oranına kadar yükseltmeye yetkili olduğu belirtilmiştir. 2.7.2018 tarihli 703 sayılı KHK'nin 75 inci maddesiyle; bu maddede yer alan ve "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir. Bakanlar Kurulunun 2011/2168 sayılı kararı ile maddede geçen yüzde bir oranı yarıya indirilmiş ve belediyelerin bütçe gelirleri üzerinden kalkınma ajanslarına aktaracakları pay oranı binde beş olarak belirlenmiştir

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 276'ncı maddesinde; 363- Kamu İdareleri Payları Hesabının, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin "Hesabın işleyişi" başlıklı 277'nci maddesinde ise; bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların bir taraftan 363-Kamu İdareleri Payları Hesabına alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak, 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır. Ayrıca 363-Kamu İdareleri Payları Hesabındaki kayıtlı

tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarların bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

İdarenin muhasebe kayıtları incelendiğinde Kalkınma Ajansları payı olan 739.399,80 TL'nin, 363-Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmesi gerekirken izlenmediği görülmüştür.

İdare, yukarıda açıklanan tespit için yazılı cevabında, bulguda yer alan hususların yerine getirileceğini belirtmiştir.

Sonuç olarak, yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri gereğince, idare tarafından Kalkınma Ajansları paylarının 363-Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Su ve Kanalizasyon Hizmetlerine İlişkin Tarifeler ve Abone Hizmetleri Yönetmeliğinin Bulunmaması

Kamu İdaresi tarafından içme ve kullanma suyunun tüketicilere ulaştırılması, kullanımından sonra uzaklaştırılması, kanalizasyon hizmetleri ile ücrete tabi işlerine ilişkin her türlü bedel, teminat, yasaklar ve yaptırımları düzenleyen Tarifeler Yönetmeliği'nin hazırlanmadığı ve yürürlüğe konulmadığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14'üncü maddesinde; su ve kanalizasyon hizmetleri belediyelerin görev ve sorumlulukları arasında belirlenmiş olup Kanun'un "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde; belediyelerin yetkileri çerçevesinde yönetmelik çıkarabileceği ve hizmete ilişkin yasaklar belirlemek suretiyle cezalar uygulayabileceği ifade edilmiştir.

Bu kapsamda, Kamu İdaresinin kapsamlı bir görevi olan su ve kanalizasyon hizmetlerine ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenlenmesi gerekmektedir. Zira su hizmetinde tarifenin ne şekilde belirlendiği, abonelerin yer aldığı tarife gruplarının hangi esaslara göre tespit edildiği, yaptırıma tabi olan yasak fiiller ve bunlara uygulanacak ceza tutarları, hizmetten yararlanılmasına son verilmesini gerektiren durumlar ile kanalizasyon hizmetlerine ilişkin esasların yalnızca yönetmelikle düzenlenmesi mümkündür.

Ancak hizmetin usul ve esaslarına ilişkin özel bir Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü Tarifeler Yönetmeliği düzenlenmediği; abone grupları ve bu grupların tarife ücretleri ile hizmete ilişkin yasak fiiller ve bunların yaptırımlarına 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Ücrete tabi işler" başlıklı 97'nci maddesi uyarınca kararlaştırılan Belediye Meclisi Gelir Tarifesinde yer verildiği görülmüştür.

Bu durumun, hizmetin sunumunda karşılaşılması muhtemel sorunlara çözüm üretemeyeceği açıktır. Zira Gelir Tarifesi ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edilecek hizmetlerin ücretinin belirlendiği bir karardan ibaret olup söz konusu Tarife’de hizmete ilişkin yasak fiiller ile bunların cezai yaptırımlarının belirlenmesi mümkün değildir.

Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak etmiş olup gereken hususların yapılacağını belirtmiştir.

Sonuç olarak; Kamu İdaresi tarafından su ve kanalizasyon hizmetinin sunumunda etkinliğin sağlanabilmesi ile yapılacak iş ve işlemlere ilişkin kanuni güvence elde edilebilmesi adına hizmete ilişkin usul ve esasları düzenleyen Tarifeler ve Abone Hizmetleri Yönetmeliği’nin yürürlüğe konulması gerekmektedir.

BULGU 3: Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedelinin Takip ve Tahsilatının Yapılmaması

Belediyenin yetki ve sorumluluk alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerine belediye gelir tarifesinde yer yer verilmediği, dolayısıyla da söz konusu gelir kaleminin takip ve tahsilinin yapılamadığı görülmüştür.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu’nun “Tanımlar ve Kısaltmalar” başlıklı 3’üncü maddesine göre;

Geçiş hakkı: İşletmecilere, elektronik haberleşme hizmeti sunmak için gerekli şebeke ve altyapıyı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarım yapmak gibi amaçlar ile kamu ve özel mülkiyet alanlarının altından, üstünden, üzerinden geçmeleri için tanınan hakları,

Geçiş hakkı sağlayıcısı: Geçiş hakkına konu olan kamuya ait ya da kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar da dahil olmak üzere, taşınmaz sahipleri ve/veya taşınmaz üzerindeki hak sahiplerini,

İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve altyapısını işleten şirketi,

İfade etmektedir.

Mezkûr Kanun’un “Anlaşma serbestisi” başlıklı 25’inci maddesindeki düzenleme gereği de, işletmeci ile geçiş hakkı sağlayıcısı, ilgili mevzuata ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim

Kurumunun düzenlemelerine aykırı olmamak koşulu ile geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümleri saklı kalmak üzere serbestçe yapabilmektedirler.

Öte yandan, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından, geçiş hakkı ve bu hakka uygulanacak ücret tarifesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla, Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır.

Bu Yönetmelik'in "Geçiş hakkına ilişkin anlaşma" başlıklı 8'inci maddesine göre işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısı; geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları serbestçe yapabilmektedirler. Ayrıca "Geçiş hakkı ücretleri" başlıklı 9'uncu maddesinde; *"Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için Geçiş Hakkı Sağlayıcısı tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücreti, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamaz."* düzenlemesi yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat gereği belediyeler tarafından, tarifiede tavan olarak belirtilen miktarlara da riayet edilmek suretiyle belediye mülkiyetinde, tasarrufunda veyahut sorumluluğunda olan taşınmazlardan geçiş hakkı talep eden telekomünikasyon firmalarından tahsil edilmek üzere geçiş hakkı ücreti belirlenmesi gerekmektedir.

Belediyenin yetki ve sorumluluk alanı içinde sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerine belediye gelir tarifesinde yer verilmediği ve dolayısıyla da söz konusu gelir kaleminin takip ve tahsilinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak etmiş olup gereken hususların yapılacağını belirtmiştir.

Netice olarak, İdarenin gelir kaybının önlenmesi için altyapı geçiş hakkı bedellerinin belirlenmesi, takip ve tahsil edilmesine yönelik düzenlemenin yapılması gerekmektedir.

BULGU 4: Bütçe Emanetlerinin Ödenmesinde Mevzuatta Belirtilen Sıraya Uyulmaması

Kurumun muhasebe kayıtlarının incelenmesinde; nakit yetersizliğinden dolayı 320-Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedilen bütçe giderlerinin ilgililere ödenmesi aşamasında 5018

sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen öncelik sırasına uyulmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kanun'un "Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar" başlıklı 34'üncü maddesinde; "Kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir." denilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 320-Bütçe Emanetleri Hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen 249'uncu maddesinde de benzer bir düzenleme yapılarak, bütçe emanetlerine alınan tutarlar muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ilgililerine ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Yapılan incelemede 320-Bütçe Emanetleri Hesabından yapılan ödemelerin, yukarıdaki mevzuat hükümlerine aykırı olarak, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre yapılmadığı anlaşılmıştır.

Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak etmiş olup gereken hususların yapılacağını belirtmiştir.

Bu itibarla, kamu kaynaklarının hukuka uygun bir şekilde kullanılmasını ve alacaklıların olası bir hak kaybı yaşamamasını teminen nakit yetersizliği dolayısıyla ilgililerine ödenemeyen ve bütçe emanetlerine alınan tutarların muhasebe kayıtlarına alındığı sıraya göre ödenmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Hurdaya Ayrılan Taşınırın İlgili Hesapta İzlenmemesi

Belediye tarafından hurdaya ayrılan ve daha sonrasında da devredilen taşınırın muhasebe kayıtlarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 224'üncü maddesinde 294 – Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının niteliği, 225'inci maddesinde ise hesabın işleyişi düzenlenmiştir. Anılan Yönetmelik'e göre; 294 – Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılır. Yapılan düzenlemeye göre kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıklar kayıtlı değerleri üzerinden 294 – Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak; ayrılmış olan amortisman tutarı 299 – Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 257 – Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir.

Diğer taraftan mezkûr Yönetmelik'in 228'inci maddesinde 299 – Birikmiş Amortismanlar Hesabının niteliği, 229'uncu maddesinde ise Hesabın işleyişi düzenlenmiştir. Yapılan düzenlemeye göre 299 – Birikmiş Amortismanlar Hesabı, diğer duran varlıklar hesap grubunda yer alan hesaplarda kayıtlı amortismanlara tabi duran varlıklar için ayrılmış olan amortisman tutarlarını izlemek için kullanılır. Ayrıca her iki hesap eş anlı çalışacağından bakiyelerinin de birbirine eşit olması gerekmektedir.

10.10.2024 tarih ve 32688 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Hurdaya ayırma nedeniyle çıkış" başlıklı 28'inci maddesinde, hurdaya ayrılan veya imha edilen taşınırların Taşınır İşlem Fişi düzenlenmek suretiyle kayıtlardan çıkarılacağı ve fişin ekine Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağının bir nüshasının bağlanacağı,

"Taşınır giriş ve çıkış işlemlerinin muhasebe birimine bildirilmesi" başlıklı 30'uncu maddesinde, taşınır kayıt yetkilileri tarafından kamu idarelerinin muhasebe kayıtlarında ilgili stok ve maddi duran varlık hesaplarında izlenen taşınırlardan, çıkışları için düzenlenen Taşınır İşlem Fişlerinin birer nüshasının, düzenleme tarihini takip eden en geç on gün içinde ve her durumda malî yıl sona ermeden önce muhasebe birimine gönderilmesinin zorunlu olduğu ve muhasebe yetkililerinin, taşınır giriş ve çıkış işlemlerine ilişkin olarak kendilerine gönderilen Taşınır İşlem Fişlerinde gösterilen tutarları II'nci düzey detay kodu itibarıyla ilgili hesaplara kaydedeceği hükme bağlanmıştır.

Yapılan inceleme sonucunda, İdare envanterinde bulunan bazı araçlar hurdaya ayrılmasına rağmen bu hurdaya ayırma işlemine ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak etmiş olup gereken hususların yapılacağını belirtmiştir.

Belediyeye ait mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi içermesi için yukarıda anılan mevzuat hükümlerine uygun olarak hurdaya ayırma işlemlerinde 294 – Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile 299 – Birikmiş Amortismanlar Hesabı kullanılarak gerekli kayıtların zamanında yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 6: İdare Alacaklarına İlişkin Tahsilat ve Takip Süreçlerinin Etkin Olarak İşletilmemesi

İdare alacaklarına yönelik tahsilat ve takip işlemlerinin etkin bir şekilde yerine getirilmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Üst yöneticiler” başlıklı 11’inci maddesinde; üst yöneticilerin, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesini ve kullanılmasını sağlamaktan, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve kanunlar ile Cumhurbaşkanlığı karamamelerinde belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden mahalli idarelerde meclislerine karşı sorumlu oldukları ifade edilmiştir. Yine üst yöneticilerin bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, mali hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirecekleri belirtilmiştir.

Aynı Kanun’un “Gelirlerin toplanması sorumluluğu” başlıklı 38’inci maddesinde; kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanların, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu olduğu hüküm altına alınmıştır. Yine Kanun’un “Mali hizmetler birimi” başlıklı 60’ıncı maddesinin (e) bendinde de ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek mali hizmetler biriminin görevleri arasında sayılmıştır.

Yapılan incelemede; İdare tarafından, muhtelif zamanlarda ortaya çıkan çeşitli gelirlerden oluşan toplam 3.061.154,98 TL tutarındaki vadesi geçmiş alacağa ilişkin gerekli takip ve tahsilatın sağlanmadığı görülmüştür.

Yukarıda sayılan gelir unsurlarından her birinin farklı mevzuatlara tabidir ve bunlar için farklı zamanaşımı süreleri öngörülmektedir. Zamanaşımına uğramış bir borç eksik borç haline dönüşmekte dolayısıyla borçlu sadece kendi isteğiyle borcunu ifa ettiği zaman ilgili borç tahsil edilebilmektedir. Bu sebeple ilgili borçların takip ve tahsilinde bu hususlara da dikkat edilmesi gerekmektedir.

Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak etmiş olup gereken hususların yapılacağını belirtmiştir.

Sonuç olarak, yukarıdaki bilgiler çerçevesinde ilgili müdürlükler arasında gerekli koordinasyon sağlanarak hukuki takibat başlatılmayan vadesi geçmiş alacaklar için zamanaşımı süreleri de dikkate alınarak tahsilat ve takip süreçlerinin hızlandırılması gerekmektedir.

BULGU 7: Yangın Afetine Uğraması Muhtemel Olan Sahaların Belirlenmemesi

İdare tarafından 7269 Sayılı “Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun”un 2’nci maddesi gereğince belediye meclisince, mahalli şart ve özellikler dolayısıyla yangın afetine uğraması muhtemel olan sahaların belirlenmediği görülmüştür.

7269 Sayılı Kanun'un 2’nci maddesinde “*Mahalli şart ve özellikler dolayısıyla yangın afetine uğraması muhtemel olan sahalarda, şehir ve kasabalarda belediye meclisleri, köylerde ihtiyar heyetleri tarafından tespit ve kaymakamların mütalaası alındıktan sonra valilerin tasvibi üzerine ilgili bölgelerde ilan olunur.*” denilmiştir.

İdare, yukarıda açıklanan tespit için yazılı cevabında, bulguda yer alan hususların yerine getirileceğini belirtmiştir.

Sonuç olarak, yukarıdaki mevzuat hükmüne istinaden, mahalli şart ve özellikler dolayısıyla yangın afetine uğraması muhtemel olan sahaların belediye meclisince belirlenmesi ve ilan edilmesi gerekmektedir.

BULGU 8: Gerçekleştirilmesi Belli Bir Süreyi Gerektiren Bazı Doğrudan Temin İşlerinde Sözleşme Yapılmaması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “Doğrudan temin” başlıklı 22/d maddesine göre doğrudan temin usulü ile yapılmış olan ve belli süreyi kapsayan işlerin bazılarında ilgili firma veya kişilerle sözleşme yapılmadığı tespit edilmiştir.

11 Temmuz 2023 tarihli ve 32245 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılacak Alımlara İlişkin Tebliğ’in 4’üncü maddesinin 5’inci fıkrasında;

"Teslimi, sunumu veya yapımı belli bir süreyi gerektiren alımlar ile Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında yapılan alımlarda sözleşme imzalanması zorunludur."

hükmü yer almaktadır.

Buna göre, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesi kapsamında doğrudan temin yöntemiyle yapılacak ve gerçekleştirilmesi belli bir süreyi gerektiren mal teslimi, hizmet veya yapım işlerinin bir sözleşmeye bağlanması zorunludur.

Yapılan incelemede; İdare tarafından, 2024 yılı içerisinde doğrudan temin usulüyle alınan ve gerçekleştirilmesi belli süre gerektiren danışmanlık işi, analiz raporu hazırlanması ile kilit taşı sökme ve taşıma işinde sözleşme yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak etmiş olup gereken hususların yapılacağını belirtmiştir.

Sonuç olarak, belli bir süreyi gerektiren tedariklerde, yüklenicinin işi zamanında yerine getirmesini sağlamak ve mevzuata uygun alım yapabilmek için sözleşme imzalanmasının zorunlu olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 9: Parasal Limitler Dahilinde Yapılan Mal Alımlarında Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendinde belirtilen parasal limitler dâhilinde yapılan mal alımlarına ilişkin harcamaların yıllık toplamının, 2024 yılı bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerinin %10'unu, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aştığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un "İdarelerce Uyulması Gereken Diğer Kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (i) bendinde; Kanunun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı belirtilmiştir.

Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, gerek 21'inci maddenin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iiaşeye ilişkin alımlar hariç 22'nci maddenin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşamayacaklardır.

31.12.2020 tarih ve 31351 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 62'nci maddesinin (i) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Tebliğ'in "Genel Esaslar" başlıklı 4'üncü maddesinin ikinci fıkrasında; Kanun'un 62'nci maddesinin (i)

bendine göre, Kanun kapsamında yer alan ve bütçe sahibi olan kamu idarelerinin; Kanun'un gerek 21'inci maddesinin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iâşeye ilişkin alımlar hariç 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu Kurulun uygun görüşü olmadan aşamayacağı, bu oran aşılarak Kuruma yapılan başvuruların reddedileceği, üçüncü fıkrasında ise Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde bütçe sahibi olan kamu idareleri tarafından, yıllık bütçelerine bu amaçla konulan toplam ödenek tutarının dikkate alınacağı; mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine bu amaçla konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı %10 oranının hesaplanacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, 2024 yılı içerisinde gerçekleştirilen hizmet alımlarında %10 oranının Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aşıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak etmiş olup gereken hususların yapılacağını belirtmiştir.

Kamu İdaresinin mal ve hizmet alımları ile yapım işleri için bütçesine konulan yıllık toplam ödenekleri dikkate alarak, her bir alım için %10 oranını aşp aşmadığını kontrol etmesi ve %10 oranının aşılması zorunluluğu durumunda ise buna ilişkin başvurularını, ilgili veya bağlı bulundukları kurum ve kuruluşlar aracılığıyla Kamu İhale Kurumuna yaparak Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alması gerekmektedir.

BULGU 10: Haczedilebilir ve Haczedilemez Gelirlerin Aynı Banka Hesaplarında Tutulması

Belediyenin haczi mümkün olan ve olmayan tüm gelirlerinin aynı banka hesabında ayrıştırılmadan tutulduğu görülmüştür.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun "Haczi caiz olmayan mallar ve haklar" başlıklı 82'nci maddesinin ilk fıkrasının 1'inci bendinde devlet malları ile özel kanunlarında haczi caiz olmadığı gösterilen malların haczedilemeyeceği belirtilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetki ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin haciz işlemlerine ilişkin sondan ikinci fıkrasında;

“Belediyenin proje karşılığı borçlanma yoluyla elde ettiği gelirleri, şartlı bağışlar ve kamu hizmetlerinde fiilen kullanılan malları ile belediye tarafından tahsil edilen vergi, resim ve harç gelirleri haczedilemez.”

5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun’un 7’nci maddesinin 1’inci fıkrasında da;

“(1) Bu Kanunda, il özel idareleri ve belediyelere, genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtından ayrılacak paylar ile diğer kanunlarda bu idarelere verilmesi öngörülen paylar vergi hükmündedir.” denilmektedir.

Açıklandığı üzere belediyenin proje karşılığı borçlanma yoluyla elde ettiği gelirleri, şartlı bağışlar, kamu hizmetlerinde fiilen kullanılan malları, belediye tarafından tahsil edilen vergi, resim ve harç gelirleri ile genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtından ayrılacak payların haczedilmesi mümkün değildir.

Yargıtay 12. Hukuk Dairesi 20.03.2012 tarih ve E.2011/22082 K.2012/8629 sayılı kararında da *“...borçlu belediyece haczi kabil olmayan paralar ile haczi mümkün olan paraların aynı hesapta toplanması ve birbirine karıştırılması, haczedilmezlik hakkından feragat olarak kabul edilmelidir.”* denilmektedir.

Yapılan incelemede Belediyenin aynı banka hesabında haczedilemeyen vergi, resim ve harçlar gibi gelirleri ile birlikte haczi kabil diğer para, alacak ve gelirlerin de bulunduğu, haczedilemeyen gelirlerin ayrı banka hesaplarında izlenmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak etmiş olup gereken hususların yapılacağını belirtmiştir.

Dolayısıyla, haczedilemeyecek gelirleri ile haczi mümkün gelirleri aynı hesaplarda yer alan Belediyenin söz konusu banka hesapları icra riski taşıdığından, bu banka hesaplarının belirtilen hususlar dikkate alınarak ayrıştırılması gerekmektedir.

BULGU 11: Afet ve Acil Durum Planlarının Hazırlanmaması

İdare tarafından 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun “Acil durum plânlaması” başlıklı 53’üncü maddesi gereğince beldenin özelliklerini de dikkate alarak gerekli afet ve acil durum plânlarının hazırlanmadığı görülmüştür.

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun “Acil durum plânlaması” başlıklı 53’üncü maddesinde “Belediye; yangın, sanayi kazaları, deprem ve diğer doğal afetlerden korunmak veya bunların zararlarını azaltmak amacıyla beldenin özelliklerini de dikkate alarak gerekli afet ve acil durum plânlarını yapar, ekip ve donanımı hazırlar.

Acil durum plânlarının hazırlanmasında varsa il ölçeğindeki diğer acil durum plânlarıyla da koordinasyon sağlanır ve ilgili bakanlık, kamu kuruluşları, meslek teşekkülleriyle üniversitelerin ve diğer mahallî idarelerin görüşleri alınır.

Plânlar doğrultusunda halkın eğitimi için gerekli önlemler alınarak ikinci fıkrafta sayılan idareler, kurumlar ve örgütlerle ortak programlar yapılabilir.

Belediye, belediye sınırları dışında yangın ve doğal afetler meydana gelmesi durumunda, bu bölgelere gerekli yardım ve destek sağlayabilir.” hükmü yer almaktadır.

İdare, yukarıda açıklanan tespit için yazılı cevabında, bulguda yer alan hususların yerine getirileceğini belirtmiştir.

Sonuç olarak, yukarıdaki mevzuata istinaden beldenin özelliklerini de dikkate alarak afet ve acil durum plânlarının en kısa sürede hazırlanması, gerekli ekip ve donanım hazırlıkları ile diğer çalışmaların yapılması gerekmektedir.

BULGU 12: Kamuoyuna Açıklanması Zorunlu Bilgi ve Raporların İnternet Sitesinde Yayımlanmaması

Aksaray Eski Belediyesi'nin resmi internet sitesinde (<https://eski.bel.tr/>) kamuoyuna açıklanması zorunlu bilgi, belge ve raporları yayımlamadığı görülmüştür.

İlgili mevzuat hükümleri doğrultusunda Belediyenin kamuya duyurması gereken ancak duyurmadığı hususlar ve bunlar ile ilgili yasal düzenlemeler aşağıda belirtilmiştir:

A- Mali Tablolarının İnternet Sitesinde Yayımlanmaması

Mahallî İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “Mali tabloların hazırlanması” başlıklı 484'üncü maddesinde; mali tabloların, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanıp belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulacağı belirtilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Mali raporlama birimi" başlıklı 310'uncu maddesinde, kendi adına ekonomik varlık edinebilen, yükümlülük üstlenebilen, diğer kamu idareleri veya üçüncü şahıslarla ekonomik ilişkilere girebilen kapsama dâhil her kamu idaresinin bir kurumsal birim olduğu ve kapsama dâhil her kurumsal birimin bir mali raporlama birimi olduğu, "Mali raporlamada sorumlular" başlıklı 311'inci maddesinde, kapsama dâhil kamu idarelerinin mali hizmetler birim yöneticilerinin, mali raporlama kapsamındaki mali tabloların belirlenen standartlara uygun olarak hazırlanmasından; üst yöneticilerin de bu hususları gözetmekten ve belirlenen süreler içinde yayımlanmasından sorumlu olduğu, "Mali raporlamada düzenlenecek temel mali tablolar ve diğer mali tablolar" başlıklı 313'üncü maddesinde, kamu idarelerince hazırlanacak mali tablolar sayılmış ve bunların kamuoyunun bilgisine sunulacağı hüküm altına alınmıştır. Mezkûr Yönetmelik'in 314-326'ncı maddelerinde ise belirtilen mali tabloların hazırlanma kriterleri belirtilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Mali raporlamada süreler" başlıklı 327'nci maddesinin birinci fıkrasında;

"Temel mali tablolar yıllık dönemler itibarıyla takip eden yılın Nisan ayı sonuna kadar, diğer mali tablolar ise aylık dönemler itibarıyla takip eden ayın sonuna kadar hazırlanarak idarelerin resmi internet sitesinde yayınlanır." hükmü yer almıştır.

B- Bilgi Edinme Hakkı Kanununa Göre İnternet Sitesinde Eksiklik Bulunması

4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 31'inci maddesi uyarınca hazırlanan Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik'in "Bilgi verme yükümlülüğü kapsamında alınacak tedbirler" başlıklı 6'ncı maddesine göre kurum ve kuruluşların görev ve hizmet alanlarına giren konulardaki temel nitelikli karar ve işlemlerini, mal ve hizmet alımlarını, satımlarını, projelerini ve yıllık faaliyet raporlarını, bilgi iletişim teknolojilerini kullanmak suretiyle kamuoyunun bilgisine sunacakları, kesinleşen faaliyet ve denetim raporlarını uygun vasıtalarla kamuoyunun incelemesine açık hale getirecekleri ve internet sayfası üzerinden kamuoyunun bilgisine sunacakları, bilgi edinme başvuru formları ile kurum ve kuruluşların bilgi edinme birimlerinin elektronik posta yoluyla başvuru kabul edecek elektronik posta adreslerini internet sayfalarında yayımlayacakları belirtilmiştir.

C- Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporlarının Yayımlanmaması

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Malî saydamlık" başlıklı 7'nci maddesinde; *"Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında denetimin*

sağlanması amacıyla kamuoyu zamanında bilgilendirilir. Bu amaçla; ... b) Hükümet politikaları, kalkınma planları, yıllık programlar, stratejik planlar ile bütçelerin hazırlanması, yetkili organlarda görüşülmesi, uygulanması ve uygulama sonuçları ile raporların kamuoyuna açık ve ulaşılabilir ... zorunludur.” hükmü ile aynı kanunun “Bütçe politikası, gelir ve giderlerin izlenmesi“ başlıklı 30'uncu maddesinde ise Genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçelerinin ilk altı aylık uygulama sonuçlarını, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini kapsayan malî durumu temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklayacakları hükmü yer almıştır.

D- Yapılan Yardımların, Sağlanan Teşvik ve Desteklemelerin Yayınlanmaması

5018 sayılı Kanun'un “Malî saydamlık” başlıklı 7'nci maddesinin (c) fıkrasındaki; Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından sağlanan teşvik ve desteklemelerin bir yılı geçmemek üzere belirli dönemler itibarıyla kamuoyuna açıklanmasının zorunlu olduğu hükmü gereğince kamu idareleri tarafından sağlanan yardımların, teşvik ve desteklemelerin kamuoyuna açıklanması gerekmektedir.

E-Faaliyet Raporlarının İnternet Sitesinde Yayınlanmaması

5018 sayılı Kanun'un “Faaliyet raporu” başlıklı 56 ncı maddesinde faaliyet raporunun nisan ayı toplantısında belediye başkanı tarafından meclise sunulacağı, raporun bir örneğinin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına gönderileceği ve kamuoyuna da açıklanacağı ifade edilmiştir.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İdare faaliyet raporu” başlıklı 25'inci maddesinde; belediyelerin faaliyet raporlarının Nisan ayı sonuna kadar üst yöneticileri tarafından kamuoyuna açıklanarak idarenin internet sitesinde yayımlanacağı belirtilmiştir.

Eskil Belediyesinin resmi internet sitesinde (<https://eskil.bel.tr/>) yapılan incelemede;

-Temel mali tablolar (yıllık dönemler itibarıyla) ve diğer mali tabloların (aylık dönemler itibarıyla),

-Belediye bütçesi ile kurumsal mali durum ve beklentiler raporunun,

-Belediye tarafından yapılan yardımların, sağlanan teşvik ve desteklerin,

-Bilgi edinme başvuru formları ile kurum ve kuruluşların bilgi edinme birimlerinin elektronik posta yoluyla başvuru kabul edecek elektronik posta adreslerinin,

-Faaliyet raporunun,

İdare, yukarıda açıklanan tespit için yazılı cevabında, bulguda yer alan hususların yerine getirileceğini belirtmiştir.

Sonuç olarak, yukarıda belirtilen mevzuat doğrultusunda, idare tarafından kamuoyuna açık ve ulaşılabilir olması gereken bilgi ve belgelerin internet sitesinde yayınlanması gerekmektedir.

BULGU 13: Yevmiye Defteri Kayıt İşlemlerinde Hatalı Uygulamaların Olması

İdarenin 2024 yılı yevmiye defterinde ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olarak boş kayıtlar bulunduğu, geriye dönük değişiklikler içeren kayıtların yapıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Kayıt Yanlışlıklarının Düzeltilmesi" başlıklı 503'üncü maddesinde; *"Kurumsal, fonksiyonel ve finansman tipi sınıflandırma kodlarında yapılan kayıt hatalarının düzeltilmesi durumu hariç olmak üzere, yevmiye kayıtlarında meydana gelebilecek her türlü yanlışlık ancak muhasebe kaydıyla düzeltilir."* denilmektedir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Kayıt Düzeni ve Kayıt Düzeltmesi" başlıklı 18'inci maddesine göre: Kamu idarelerinin muhasebe birimleri tarafından muhasebe işlemleri, gerçekleşme sırasına göre düzenli bir şekilde hesap dönemi başında "1" den başlamak üzere hesap döneminin sonuna kadar numaralandırarak kaydedilir. Muhasebe kayıtları ancak yeni bir muhasebe kaydı ile düzeltilir. Muhasebe belgesinde düzeltme işleminin gerekçesine yer verilir. Yukarıda belirtilen mevzuat hükmünden anlaşılabileceği üzere, muhasebe kayıtlarında bir değişiklik ancak yeni bir muhasebe kaydıyla yapılabilir.

Belediye tarafından Sayıştay Birleşik Veri Aktarım Sistemine (BVAS) 2024 yılında yalnızca 7 defa birleştirilmiş veriler defteri (BVD) yüklendiği görülmüştür. Yapılan kontrollerde Sayıştay'a gönderildikten sonra, ödeme emri belgesi yada muhasebe işlem fişi üzerindeki bilgilerden en az biri değişikliğe uğramış işlem adedinin, 08.07.2024 tarihinde yüklenen BVD'de 3 adet; 01.10.2024'de yüklenen BVD'de 4 adet, 04.10.2024'de yüklenen BVD'de 2 adet; 13.12.2024'de yüklenen BVD'de 2 adet; 10.01.2025'de yüklenen BVD'de

7 adet olduğu; yevmiye numaralarının sıralı devam etmesi gerektiği halde 2854 ve 2856 numaralı yevmiye kaydının boş bırakıldığı görülmüştür.

İdare, yukarıda açıklanan tespit için yazılı cevabında, bulguda yer alan hususların yerine getirileceğini belirtmiştir.

Sonuç olarak, yukarıda yer verilen Yönetmelik hükümlerine göre muhasebe işlemlerinin yevmiye defterine yevmiye tarih ve numara sırasına göre günlük olarak kaydedilmesi ve muhasebe kayıtlarının ancak yeni bir muhasebe kaydı ile düzeltilmesi gerekmektedir.

BULGU 14: Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması

Belediye ile yetkili sendika arasında yapılan Sosyal denge ödenmesine ilişkin sözleşmeye toplu sözleşmenin konusu olmayan ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'na aykırılık oluşturan hükümlerin konulduğu görülmüştür.

4688 sayılı Kanunu'nun "Mahalli İdarelerde Sözleşme imzalanması" başlıklı 32'nci maddenin birinci fıkrasında, "27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 15 inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilir." hükmü; ikinci fıkrasında, "Yapılacak sözleşme, toplu sözleşme dönemi ile sınırlı olarak uygulanır ve sözleşme süresi hiçbir şekilde izleyen mahalli idareler genel seçimi tarihini geçemez. Mahalli idareler genel seçim tarihini izleyen üç ay içerisinde de toplu sözleşme dönemiyle sınırlı olmak üzere sözleşme yapılabilir. Bu sözleşmeye dayanılarak yapılan ödemeler kazanılmış hak sayılmaz." hükmü yer almaktadır.

Belediye ile Sendika arasında 15.04.2024 tarihinde imzalanan ve 15.04.2024-15.04.2026 tarihleri arasında uygulanacak sosyal denge sözleşmesinin incelenmesi neticesinde; Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesi'nde, yukarıda belirtilen Kanunlar ve Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme hükümlerine aykırı olarak; "İşverenin Hak ve Yükümlülükleri", "Sendika ile Üyelerinin Hak ve Yükümlülükleri", "Başvuruların Cevaplanması", "Sosyal Çalışmalarda Yardımcı Olmak", "Sözleşme Tazminatı Aidatları",

“Çalışanlarla İlgili Genelge ve Yayınlar”, “Yönetici ve Temsilcilerin İşyeri Sendikal Çalışmaları”, “Sendika ve Şubelerinin Çalışanlar Adına Yetkisi” gibi başlıklar altında ifadelere yer verildiği tespit edilmiştir.

Sözleşmenin 26’ncı madde metninde yer alan “*Yeni bir sosyal denge tazminatı sözleşmesi imzalanana kadar, süresi sona eren bu sosyal denge sözleşmesindeki tüm maddeler kazanılmış hak olarak devam eder. Bu sözleşmenin bitim tarihinden 1 ay önce sosyal denge sözleşmesi görüşmelerine başlanır.*” ifadesi ile 4688 sayılı Kanun’un 32’nci maddesinin ikinci paragrafında yer alan sözleşmenin toplu sözleşme dönemi ile sınırlı olarak uygulanacağı hükmüne aykırılık oluşturmaktadır.

İdare, yukarıda açıklanan tespit için yazılı cevabında, bulguda yer alan hususların yerine getirileceğini belirtmiştir.

Sonuç olarak, İdare tarafından yetkili sendika ile yapılacak sosyal denge tazminatı sözleşmelerinde konusu ile bağdaşmayan hükümlere yer verilmemesi gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>